

BESTUURSSTATUUT
VAN HET
HOOGHEEMRAADSCHAP
VAN SCHIELAND EN DE KRIMPENERWAARD

augustus 2004

1.	INLEIDING	3
2.	ALGEMENE UITGANGSPUNTEN	4
3.	HET BESTUUR.....	5
3.1	VERENIGDE VERGADERING (ALGEMEEN BESTUUR)	5
3.2	COLLEGE VAN DIJKGRAAF EN HOOGHEEMRADEN (DAGELIJKS BESTUUR)	6
3.3	DIJKGRAAF (VOORZITTER)	7
3.4	COMMISSIES	8
3.5	SECRETARIS.....	8
3.6	DIRECTEUR.....	9
4.	DE AMBTELIJKE ORGANISATIE OP HOOFDLIJNEN	10
4.1	HOOFDSTRUCTUUR.....	10
4.2	TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDENVAN DE AMBTELIJKE LEIDING	10

1. INLEIDING

Wij vinden het belangrijk dat het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard integraal en consistent opereert. Daarom is een tweetal statuten opgesteld.

Het voorliggend bestuursstatuut regelt de onderlinge bevoegdheden van de bestuursorganen (VV, D&H, dijkgraaf) en de ambtelijke leiding van het hoogheemraadschap en legt bovendien de hoofdlijnen van de organisatiestructuur vast. Het statuut is bedoeld om duidelijkheid te scheppen over de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van het bestuur en de ambtelijke leiding van de organisatie. Dit statuut heeft vaststelling door de VV.

Daarnaast is er een separaat statuut – het organisatiestatuuut – dat de uitgangspunten, beleidslijnen en handelingskaders schetst die gelden bij het inrichten en functioneren van de ambtelijke organisatie. Dit statuut wordt vastgesteld door de directeur en heeft goedkeuring door het college van D&H.

2. ALGEMENE UITGANGSPUNTEN

Het bestuur bestuurt

Het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard kent de volgende bestuursorganen: de verenigde vergadering, het college van dijkgraaf en hoogheemraden (D&H) en de dijkgraaf. Deze bestuursorganen bepalen de beleidsdoelen van het hoogheemraadschap en stellen daarvoor de middelen beschikbaar. Zij controleren bovendien de invulling en uitvoering van het beleid. Het hoogste gezag berust bij de verenigde vergadering.

Collegiaal bestuur

Het college van D&H vormt een collegiaal bestuur. De principes van collegiaal en integraal bestuur zijn bepalend voor het handelen van de bestuursorganen en de ambtelijke organisatie. Voor de samenleving is er één bestuur en één organisatie; het optreden van de organisatie naar buiten toe is altijd eenduidig, samenhangend en consistent.

De ambtelijke organisatie is er voor de uitvoering

De voorbereiding en uitvoering van het beleid en de bedrijfsvoering van de organisatie zijn overgelaten aan de ambtelijke leiding van de organisatie. Bestuurders worden betrokken bij de uitvoering van beleid maar sturen niet de organisatie of individuele medewerkers aan. Kortom, het bestuur stuurt op hoofdlijnen.

Transparant en inzichtelijk opereren

Het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard wil een eigentijdse en dynamische overheidsorganisatie zijn. Integriteit en betrouwbaarheid in het handelen en de taakuitvoering staan daarbij voorop. Uitgangspunt is dat afstemming en afweging van belangen op een zowel voor de buitenwereld als voor de eigen organisatie transparante en inzichtelijke manier gebeurt.

3. HET BESTUUR

De waterschapswet en het reglement voor het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard vormen het uitgangspunt voor de verdeling van verantwoordelijkheden, taken en bevoegdheden van het bestuur.¹ Het bestuur van het waterschap bestaat uit een algemeen bestuur, aangeduid onder de benaming verenigde vergadering (VV), een dagelijks bestuur, aangeduid onder de benaming dijkgraaf en hoogheemraden (D&H) en een voorzitter, aangeduid onder de benaming dijkgraaf.

Dit hoofdstuk schetst de samenstelling van de bestuursorganen alsmede hun taken en bevoegdheden.

3.1 VERENIGDE VERGADERING (ALGEMEEN BESTUUR)

Samenstelling

De verenigde vergadering vormt het algemeen bestuur van het waterschap en is samengesteld uit gekozen vertegenwoordigers van categorieën van belanghebbenden bij de uitoefening van de taken van het waterschap.

Taken en bevoegdheden

De VV is bevoegd tot regeling en bestuur van alles wat nodig is om de taken van het waterschap te behartigen die krachtens het reglement zijn opgedragen, namelijk de zorg voor de waterkeringen, de kwaliteit en de kwantiteit van het oppervlaktewater in het beheersgebied, de zorg voor de zuivering van het afvalwater en de zorg voor wegen in de Krimpenerwaard. De VV kan zijn bevoegdheden geheel of gedeeltelijk overdragen aan het college van dijkgraaf en hoogheemraden (D&H). Een aantal bevoegdheden kan niet worden overgedragen, waaronder:

- het vaststellen of wijzigen van de begroting;
- het vaststellen van de rekening;
- het vaststellen van verordeningen;
- het vaststellen van het waterbeheersplan en het waterkeringenbeheersplan;
- het deelnemen in of oprichten van rechtspersonen.

Concrete invulling

De verenigde vergadering van het hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard bestuurt op hoofdlijnen en zet de kaders uit voor het beleid. Onderdeel hiervan zijn het vaststellen van:

- *Missie.* In de missie schetst de VV haar visie op de positionering van het hoogheemraadschap in zijn omgeving. De missie vormt de basis voor alle activiteiten

---

¹ Daarnaast bevat de Algemene wet bestuursrecht regels voor delegatie en mandaat.

van de organisatie: het omvat de taken van het waterschap en de organisatie die daar bij hoort. De missie heeft een looptijd van ongeveer 10 jaar.

- *Strategisch plan.* Dit plan is afgeleid van de visie en vormt de bestuurlijke visie op wat het hoogheemraadschap de eerstkomende jaren te doen staat. In het strategisch plan worden strategische keuzes gemaakt met betrekking tot de taakuitoefening, positionering, organisatie en financiering van het hoogheemraadschap.
- *Waterbeheersplan en het waterkeringenbeheersplan.* In deze plannen zijn de ambities van het hoogheemraadschap ten aanzien van de primaire taken verwoord. De plannen hebben een looptijd van 4 jaar.
- De VV stelt daarnaast ook beleidplannen voor ondersteunende activiteiten vast indien aan deze plannen een kredietvoorstel is gekoppeld of indien de plannen maatschappelijk relevant zijn (bijvoorbeeld externe communicatie).
- *(Meerjaren)begroting* In de meerjarenbegroting en het investeringsprogramma komen alle beleidsvoornemens in financiële zin samen. De begroting heeft een looptijd van 1 jaar en de meerjarenbegroting een looptijd van 5 jaar.
- *Formatieomvang ambtelijke organisatie.* De VV stelt jaarlijks de formatieomvang van de ambtelijke organisatie vast. Hiertoe wordt het formatieoverzicht jaarlijks als bijlage toegevoegd aan de begroting.

Voor zover bevoegdheden terzake de uitvoering van beleid berusten bij de verenigde vergadering, zullen deze in beginsel worden gedelegeerd aan het college van D&H. Ten aanzien van de beleidsuitvoering heeft de verenigde vergadering een controlerende functie, die invulling krijgt doordat D&H aan de VV verantwoording aflegt over het gevoerde beleid. Dat komt onder meer tot uiting in de *voortgangsrapportages t.a.v. primaire taken (WBP, WKBP)* en de *jaarrekening*, die de afsluiting van een dienstjaar vormt. Met het goedkeuren van de jaarrekening verleent de VV aan D&H formeel decharge voor financiële realisaties van het afgelopen jaar.

De VV benoemt (en ontslaat) de directeur en de secretaris van het hoogheemraadschap en kan voorts functionele commissies instellen die een belangrijke rol spelen bij de voorbereiding van de besluitvorming in de VV (zie verder paragraaf 3.4).

De VV komt ten minste 4 keer per jaar bijeen.

3.2 COLLEGE VAN DIJKGRAAF EN HOOGHEEMRADEN (DAGELIJKS BESTUUR)

Samenstelling en werkwijze

Het college van dijkgraaf en hoogheemraden (D&H) vormt het dagelijks bestuur van de organisatie. Het college bestaat uit de dijkgraaf (voorzitter) en een door de verenigde vergadering te bepalen aantal – maar niet meer dan zes – hoogheemraden. De samenstelling van het college geschiedt zoveel mogelijk naar de wijze waarop de onderscheiden categorieën van belanghebbenden zijn vertegenwoordigd in de verenigde vergadering. D&H functioneert als collegiaal bestuur, hetgeen wil zeggen dat besluiten door het college als orgaan worden genomen. D&H werkt met een portefeuilleverdeling.

Taken en bevoegdheden

D&H is belast met de voorbereiding van al die zaken die in de verenigde vergadering ter overweging en beslissing wordt gebracht. D&H bereidt hiertoe de vergaderingen van de verenigde vergadering voor, al dan niet geadviseerd door commissies. Daarnaast is D&H belast met de uitvoering van de besluiten van de verenigde vergadering.

Concrete invulling

Beleidsontwikkeling is een proces van interactie tussen bestuur en organisatie. Het college van D&H schept de voorwaarden waarbinnen de ambtelijke organisatie gevraagd en ongevraagd beleidsinitiatieven en -alternatieven – passend binnen de door de VV vastgestelde kaders – kan ontwikkelen. In afstemming met de directeur en de betreffende sectordirecteuren vindt dan overleg plaats tussen portefeuillehouder en medewerkers. Onder verantwoordelijkheid van D&H stelt de ambtelijke organisatie het strategisch plan, de begroting en de meerjarenraming op.

Binnen de door de VV vastgestelde kaders neemt D&H verder alle andere relevante beleidsbeslissingen. Het college van D&H heeft vaststellende bevoegdheid ten aanzien van de uitvoeringsplannen voor primaire activiteiten (Waterbeheersplan, Waterkeringenbeheersplan) en de beleidsplannen voor de ondersteunende activiteiten.²

Het college van D&H komt ten minste 1 keer per 3 weken bijeen.

3.3 DIJKGRAAF (VOORZITTER)

De dijkgraaf van het hoogheemraadschap wordt benoemd en herbenoemd bij koninklijk besluit voor een periode van 6 jaar (en wordt ook bij koninklijk besluit ontslagen). Voor de benoeming stelt de VV een aanbeveling op.

De dijkgraaf heeft tot algemene taak de belangen van het hoogheemraadschap te behartigen. Hij vertegenwoordigt het hoogheemraadschap in en buiten rechte. Wanneer de omstandigheden geen voorafgaande bijeenroeping van de VV of D&H gedogen – in geval van dringend of dreigend gevaar – is hij bevoegd om die maatregelen te nemen waartoe de bestuursorganen bevoegd zijn. Dit zolang deze toestand voortduurt en totdat deze besturen van hun bevoegdheid gebruik maken.

De dijkgraaf heeft de leiding over de vergaderingen van de VV en D&H. Hij ondertekent (samen met de secretaris) alle stukken die van deze organen uitgaan en is aan de VV verantwoording verschuldigd over het door hem gevoerde bestuur. De dijkgraaf is geen lid van de VV en heeft in de vergadering van de VV geen stemrecht. Dat heeft hij wel in het college van D&H, waar hij portefeuillehouder is en het recht heeft aan beraadslaging deel te nemen. .

---

² Als aan de plannen een kredietvoorstel is gekoppeld of als het maatschappelijk relevante plannen betreft, dan stelt de VV de plannen vast.

3.4 COMMISSIES

Ter voorbereiding op en advisering over besluitvorming kan het bestuur commissies instellen. Het secretariaat van de commissies wordt geleverd door de ambtelijke organisatie. De sectordirecteur neemt deel aan de commissies.

Territoriale commissies

Het college van D&H kan territoriale commissies instellen om advies uit te brengen over zaken die het belang van het hoogheemraadschap dienen. Vanaf 1 januari 2005 zijn er drie territoriale commissies:

- Rottedistrict
- Ringvaarddistrict
- Krimpenerwaarddistrict

Deze commissies bestaan uit een aantal leden van de VV (bij voorkeur) uit het gebied en uit externe adviseurs uit het gebied. De territoriale commissies hebben een "oog en oor functie". Op basis van gebiedsgewijze kennis en betrokkenheid en specifieke belangen in het gebied vervullen zij een klankbord- en adviesfunctie ten aanzien van die zaken die aan D&H bevoegd zijn. De commissie brengt advies uit aan D&H.

Functionele commissies

Er zijn functionele commissies die een belangrijke rol vervullen bij de voorbereiding van de besluitvorming in de VV en die dienen als platform voor het toetsen van beleidsvoornemens.

3.5 SECRETARIS

De secretaris wordt ingevolge de wet benoemd (en ontslagen) door de VV. Hij is aan de VV eindverantwoordelijkheid verschuldigd. Het college van D&H beoordeelt het dagelijks functioneren van de secretaris. De secretaris maakt geen deel uit van het bestuur.

De secretaris ondersteunt cohesie in het bestuur en is behulpzaam bij het verwerven van kennis en inzicht om de bestuursorganen (en de afzonderlijke leden daarvan) naar behoren te laten kunnen functioneren. Hij ziet toe op en ondersteunt de zorgvuldigheid, de rechtmatigheid, de volledigheid en de consistentie van de besluitvorming en de uitvoering van bestuursbesluiten. Bij de uitoefening van zijn functie houdt hij rekening met en speelt hij pro-actief in op bestuurlijke en maatschappelijke ontwikkelingen. Kortom, de secretaris staat de bestuursorganen – de dijkgraaf, D&H en de VV – en de afzonderlijke leden daarvan terzijde, zodat deze hun taak optimaal kunnen uitvoeren. Dit houdt in:

- het toetsen van de voorstellen van de ambtelijke organisatie op consistentie en geschiktheid voor bestuurlijke besluitvorming;³
- het adviseren van de bestuursorganen;
- het zorgdragen voor de organisatie van de vergaderingen van D&H en de VV en de verslaglegging daarvan;
- het bewaken van de afdoening van besluiten in procedurele zin.

De secretaris kan bij de ambtelijke organisatie de inlichtingen inwinnen die hij voor de goede vervulling van zijn functie nodig heeft. Daartoe voert hij regelmatig overleg met de directeur en de sectordirecteuren. Hij woont de vergaderingen van het managementteam bij, zodat hij voldoende geïnformeerd is om de bestuursorganen adequaat ter zijde te staan en waardoor hij in een vroeg stadium zijn inbreng kan leveren; op deze wijze kan een integrale voorbereiding van stukken worden bevorderd.

De secretaris heeft daarnaast een rol richting de ambtelijke organisatie; bij de uitoefening van zijn taak adviseert hij in een functionele verhouding de directeur en de organisatie over bestuurlijk-juridische zaken.

3.6 DIRECTEUR

De directeur wordt ingevolge zijn functie benoemd (en ontslagen) door de VV. Hij is aan de VV eindverantwoordelijkheid verschuldigd. Het college van D&H beoordeelt het dagelijks functioneren van de directeur. De directeur maakt geen deel uit van het bestuur, maar wordt hier beschreven omdat hij de verbinding vormt tussen het bestuur en de ambtelijke organisatie.

De directeur staat aan het hoofd van de ambtelijke organisatie en is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en voor het functioneren en de prestaties van de organisatie (er is sprake van een eenhoofdige leiding). Hij ziet toe op de overall coördinatie en samenhang in de taakuitvoering, is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de voorstellen die naar het bestuur gaan. In die hoedanigheid is hij ook adviseur van het bestuur. De rol van de directeur in de ambtelijke organisatie is beschreven in het volgende hoofdstuk.

---

³ Voorstellen tot aanpassing worden door tussenkomst dan wel met medeweten van de directeur naar de organisatie geleid. Is dit vanwege spoedeisendheid niet mogelijk, dan informeert de secretaris de algemeen directeur ten spoedigste.

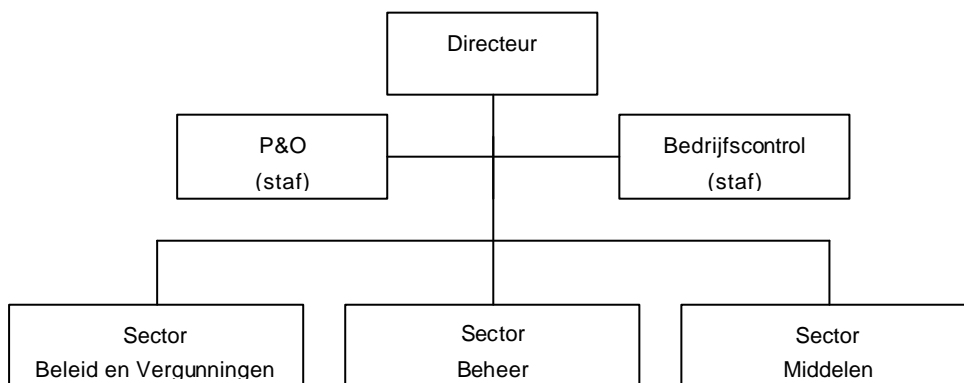
4. DE AMBTELIJKE ORGANISATIE OP HOOFDLIJNEN

Binnen het bestuurlijke primaat van het bestuur is de leiding van de ambtelijke organisatie – onder eindverantwoordelijkheid van de directeur – belast met de voorbereiding en vervolgens de uitvoering van (beleids)taken.

4.1 HOOFDSTRUCTUUR

De ambtelijke organisatie bestaat uit drie sectoren: de sector beleid en vergunningen, de sector beheer en de sector middelen (zie afbeelding). De sectoren zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van de hen toegewezen taken. Daartoe beschikken zij over de benodigde personele en financiële middelen. De sectoren staan elk onder leiding van een sectordirecteur, die zitting hebben in het managementteam.

Naast de drie sectoren is er een kleine staf. Die bestaat uit de afdeling P&O, die strategisch ondersteunend is aan de directeur op het gebied van (de personele) bedrijfsvoering en de niet-inhoudelijke voorbereiding van de planvorming. Daarnaast is de bedrijfscontroller in de staf geplaatst. De bedrijfscontroller is verantwoordelijk voor de bedrijfsbrede control op planvorming, uitvoering en rapportering, zowel van de primaire als ook de ondersteunende processen.

4.2 TAKEN EN VERANTWOORDELIJKHEDEN VAN DE AMBTELIJKE LEIDING

De leiding van de organisatie bestaat uit drie lagen: directeur, sectordirecteur en afdelingshoofd. Dit statuut beperkt zich tot de taken en verantwoordelijkheden van de directeur en de sectordirecteuren.

Directeur

De directeur staat aan het hoofd van de organisatie en is eindverantwoordelijk voor de dagelijkse leiding en voor het functioneren en de prestaties van de organisatie (er is sprake van een eenhoofdige leiding). Hij ziet toe op de overall coördinatie en samenhang in de taakuitvoering, is verantwoordelijk voor de kwaliteit van de voorstellen die naar het bestuur gaan en is bestuurder in de zin van de Wet op de Ondernemingsraden.

De directeur geeft rechtstreeks leiding aan de sectordirecteuren, het afdelingshoofd P&O en de bedrijfscontroller. Zij leggen verantwoording af aan de directeur. De functiebeschrijving vormt het referentiekader voor de beoordeling door de directeur. De directeur stelt het bedrijfsplan vast en kan periodiek een directiebeoordeling van sectoren of afdelingen uitvoeren.

De directeur wordt ondersteund door de sectordirecteuren.

Sectordirecteuren

De sectordirecteur stuurt zijn sector integraal aan op organisatorische en materiële aspecten van beheer en bedrijfsvoering en is binnen vastgestelde beleidskaders en plannen verantwoordelijk voor de inzet van mensen en middelen. Hij draagt bij aan de integrale aansturing van de organisatie.

De sectordirecteur neemt deel aan de beraadslagingen van relevante bestuurscommissies.

Managementteam

De directeur en de sectordirecteuren dragen, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid, gezamenlijk zorg voor de voorbereiding en coördinatie van bestuurlijke zaken en de integrale aansturing van de organisatie, waaronder de informatie-uitwisseling tussen sectoren. Uit dien hoofde vormen zij gezamenlijk het managementteam van de organisatie. Het managementteam is als zodanig ook de plaats waar (de ontwikkeling van) strategische beleidsvorming wordt besproken en afgestemd. De directeur is eindverantwoordelijk en zit de vergaderingen van het managementteam voor.